

EUSKADIKO KIROL FEDERAZIOEN ELKARTEEN JAKINARAZPENA, JARDUERA FEDERATUA ETA ESKOLA KIROLA EZ GELDIARAZTEA ESKATZEKO

Lau kirol-federazioen batasunek (Euskal Kirol Federazioen Batasuna EKFB-UFDV, Arabako Kirol Federazioen Elkartea A.F.D.A., Bizkaiko Kirol Federazioen Elkartea ASFEDEBI eta Gipuzkoako Kirol Federazioen Elkartea AFEDEGI) baimena eskatzen dute kirol-federatuko eta eskola-kiroleko jarduerarako.

Gorputz eta Kirol Hezkuntzako Kontseilu Nagusiak (COLEF) egindako adierazpenetik ondorioztatzen denez:

Jarduera fisikorik ez egitea osasun publikoko arazo larria da:

A. Jarduera fisikorik ez egitea da, gutxienez, 35 gaixotasun kronikoren arrazoi nagusietako bat (Booth, Roberts eta Laye, 2012).

B. Ariketa fisikoak 26 gaixotasun kronikoren pronostikoa hobetzen du (Pedersen eta Saltin, 2015).

C. «*Jarduera fisikoak saihesten duen garaiz aurreko hilkortasunaren batez besteko karga globala % 15,0koa da, hau da, urtean 3,9 milioi hildakoen parekoa, modu kontserbadorean*» (Strain eta cols., 2020).

D. «*Jarduera fisikorik ezak eragiten du Espainian urtean izaten diren heriotzen % 13,4, hau da, 52.000 pertsonaren bizitza baino gehiago. Horrek 1.560 milioi eurotik gorako karga ekonomikoa ekartzen dio estatuari, administrazio publikoek % 70,5 ordaintzen dute[eta % 22,8 Espainiako etxeek]*» (maiatza, del Villar eta Jiménez, 2017).

E. Pandemiaren aurretik, biztanleen % 46,2k bakarrik zuen astean kirol-jarduera fisikoa egiteko ohitura, eta % 8,39k federazio-egituren babespean egiten zuen (Kultura eta Kirol Ministerioa, 2020).

Konfinamenduan, egoera larriagotu zen jarduera fisikorik ezari dagokionez:

A. Espainiako biztanle helduek, batez ere gazteek, ikasleek eta gizon oso aktiboek, gutxitu egin zuten eguneroko jarduera fisikoa (JF indartsua -% 16,8 eta oinez egiteko denbora -% 58,2), eta handitu egin zen denbora sedentarioa (+% 23,8) (Castañeda-Babarro eta cols., 2020).

B. Haur eta nerabeen artean, eguneroko jarduera fisikoa 154 minututik 63ra jaitsi zen (-% 59,09), eta pantaila aurrean emandako denbora igo zen 4,3tik 6,1era (+% 41,86).

C. Profesionalek gainbegiratu gabe jarduera fisikoa eta kirol-jarduera egiteak eragindako lesioak handitu egin ziren, eta mediku adituek hori ohartarazi zuten (López Martínez, Rodríguez-Roiz et al. Salcedo Cánovas, 2020).

D. Kirol-jarduera fisikoa egiten hasteko edo lehen egiten zenari berriro ekiteko kaleratzeko modua izan zenean, medikuek ikusi zuten areagotu egin zirela progresio eta egokitzapen egokirik ezaren ondoriozko lesioak eta gorabeherak (Roures, 2020).

Gainbegiratu gabeko eta autokudeatutako kirol-jarduera fisikoak arrisku handiagoak dakartza, eta ez du langile kualifikatuen ikuskaritzapean egiten denaren eraginkortasun bera:

A. Ebidentziak erakusten du langile kualifikatuek gainbegiratutako ariketa eraginkorragoa dela gainbegiratu gabekoa baino (Mazzetti eta cols., 2000; Storer eta cols., 2014; Lacroix eta cols., 2016; Fennell, Peroutky eta Glickman, 2016).

B. Kirol-jarduera fisikoa gainbegiratzea funtsezkoa da lesioen arriskua murrizteko (Faigenbaum eta Myer, 2010; Gray eta Finch, 2015).

Horiek horrela, aditzera ematen dugu kirol-jarduera ofiziala eta arautua lagungarria dela osasun-arauak kontrolatzeko eta aplikatzeko.

Kirol-ofiziala jarduera arautua da, eta entrenatzaileen eta monitoreen agintean oinarritzen da.

Kirol-testuinguru arautuan eta ofizialean erraza da covidaren aurkako araudia aplikatzea, eta erraz ezarri eta betearazi ahal da, aurretik ordenari, araudiari eta erregelamenduei lotutako sistema bat baitago, bai eta, betetzen ez bada, diziplinari ere.

Horregatik, kirol-arduradunak dira eremu seguruak, talde kontrolatuak eta burbuila-taldeak sortzen laguntzen duten eragileak, osasun-agintariek onartutako protokoloekin.

Kirol-jarduera arautu eta ofizialaren aldiaren, eskola-adinean dauden haurrak kontrolatutako espazioetan eta aldietan entrenatuko dira, eta osasun-arauak aplikatuko zaizkie, ikastetxeetan baino talde txikiagoetan, eta askotan aire zabalean. Aitzitik, hurrek parkeetan eta plazetan beren kabuz egiten dituzten jolasek ez dute inolako agintariren zaintzarik (ez dago poliziarik parke eta plaza guztiak kontrolatzeko), besteak beste, garbitzeko, maskarak jartzeko eta gehieneko kopuruak finkatzeko protokoloak aplikatzeko.

Bestalde, eskola-kirola etengabeko prestakuntza-jarduera da, eta, diziplina akademikoen irakaskuntzan bezala, hura gelditzeak etengabeko hazkundera eta prestakuntza galtzea dakar.

Horregatik guztiagatik, eskola-jarduera eta jarduera federatu ofiziala eta arautua gelditzeak kalte larriak eragiten dizkio osasunari, oro har, eta bide ematen du eskola-adinean dauden haurren arautu gabeko aldiak egon daitezen; horrela, jarduera bera egingo dute inolako kontrolik gabe eta osasun-protokoloak aplikatu gabe.

Beraz, hori lagungarria da COVID-19a hedatzeko, osasun fisikoa eta mentala okertzeko, lan-jarduera bat eteteko, eta, azken batean, agerian jartzen du ez dela ezagutzen jarduera arautu eta ofizialaren sarea eta funtzionamendua.

Hori dela-eta, eskatzen dugu eskolako kirol-jarduera ofizialari eta federatuari berriro ekitea, kirol-sareari eta -egiturari baimentzea osasun-arauak aplikatzeko espazioak sortzen lagundu dezan, zorrotasunez eta langileek gainbegiratuta. Langile horiek, beren borondatez, COVID-19ak eragindako pandemia prebenitzeko osasun-arauak ezartzen eta horien jarraipena egiten lagundu dezakete.

Javier Zuriarrain Azagra jn.
EKFB-UFDVko presidentea

Andrés Sánchez Sánchez jn.
A.F.D.A.ko presidentea

Oscar Murillo Pérez jn.
AFEDEGIko presidentea

Alberto Serrano Mora jn.
ASFEDEBIko presidentea